

Maaseutuohjelman toteuma ja tuloskehys

Seurantakomitean kirjallinen menettely 12.5. - 2.6.2020

Maaseutuohjelman toteuma 31.12.2019

- Maksettu 4 418 371 217 euroa -> 78,6 % kehyksestä (2018: 64 %)
- Sidottu 5 005 427 086 euroa -> 89,1 % kehyksestä (2018: 81 %)

Tuloskehys 1/3

Prioriteetti 2

- **Julkiset menot**
Tavoite: 407 M€ (vain osarahoitteinen osuus)
31.12.2019: 279,7 M€
- **Investointi- ja aloitustukia saaneet tilat**
Tavoite: 9 700 tilaa (EU 4 450)
31.12.2019: 5 637 tilaa

Prioriteetti 3

- **Julkiset menot**
Tavoite: 518 M€
31.12.2019: 375,2 M€
- **EHK-sitoumukset**
Tavoite: 4 500 tilaa
31.12.2019: 6 058 tilaa

Tuloskehys 2/3

Prioriteetti 4

- **Julkiset menot**
Tavoite: 3 808 M€ (vain osarahoitteinen osuus)
31.12.2019: 3 326 M€
- **YMP-sitoumusala**
Tavoite: 2 255 000 ha
31.12.2019: 2 080 000 ha

Prioriteetti 5

- **Julkiset menot**
Tavoite: 98 M€ (vain osarahoitteinen osuus)
31.12.2019: 32,3 M€
- **Investointitukia saaneet tilat (5c ja d)**
Tavoite: 910 tilaa
31.12.2019: 860 (c:532, d:328)

Tuloskehys 3/3

Prioriteetti 6

- **Julkiset menot**
Tavoite: 717 M€
31.12.2019: 379,5 M€
- **Leader-toiminnan kattama väestö**
Tavoite: 1,8 milj. hlö
31.12.2019: 2,7 milj. hlö

Prioriteetti 6

- **Perustamistukea tai investointitukea saaneet yritykset (6.2 ja 6.4)**
Tavoite: 5 500 yritystä
31.12.2019: 2 237 yritystä

MAASEUTU.FI

Maaseudun kehittämissuunnitelma
2014–2020
Tavoitteista tuloksiin

Maaseutuohjelman kolme strategista painopistettä

Edistetään biotaloutta ja sen osana maataloutta harjoitetaan taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestäväällä ja eettisesti hyväksyttävällä tavalla.

Monipuolistetaan maaseudun elinkeinoja ja parannetaan työllisyyttä kehittämällä yritysten kilpailukykyä, uutta yrittäjyyttä ja yritysten verkostoitumista.

Lisätään maaseudun elinvoimaa ja elämänlaatua vahvistamalla paikallista omaehtoista toimintaa.

Maaseutuohjelman tavoitteet

- 1 Osaaminen, tiedonvälitys, innovaatiot ja yhteistyö maaseudulla lisääntyvät
- 2 Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen ilmastonmuutokseen tehostuvat
- 3 Luonnon monimuotoisuus lisääntyy, vesistöjen tila ja maatalouskäytössä olevan maaperän tila paranevat
- 4 Maaseudun yritystoiminta monipuolistuu työllisyys, palvelut sekä vaikuttamisen mahdollisuudet paranevat
- 5 Maataloustuotannon kilpailukyky vahvistuu
- 6 Maaseutuyritykset vastaavat kuluttajien kysyntään ja arvostukseen tuottamalla laadukasta ruokaa ja parantamalla eläinten hyvinvointia

Kuka voi hyötyä maaseutuohjelmasta?

Maatalousyrittäjät

Maatalousyrittäjille maksetaan korvauksia ympäristön hyväksi tehdystä työstä ja viljelystä pohjoisissa olosuhteissa. Rahoitusta on kilpailukykyä ja ympäristöystävällisyyttä lisääviin investointeihin. Yrittäjä voi neuvonnalla ja koulutuksella lisätä osaamistaan vaikkapa ympäristöasioissa, eläinten hyvinvoinnissa ja energiatehokkuudessa.

Yritykset

Maaseudun pienet ja keskisuuret yritykset voivat hakea rahoitusta muun muassa liiketoiminnan aloittamiseen, sen monipuolistamiseen ja kasvattamiseen. Rahoitusta on saatavilla tuotekehitykseen, markkinointiin, kokeiluihin, kansainvälistymiseen ja yhteistyöhön.

Asukkaat

Maaseudun asukkaat voivat hakea rahoitusta alueensa viihtyisyyden ja palveluiden kehittämiseen. Maaseutuohjelma tukee uutta teknologiaa ja toimintatapoja, joilla palveluja voidaan kehittää. Tällainen edellytys on esimerkiksi nopea laajakaistayhteys. Myös maahanmuuttajien kotoutumiseen on saatavilla rahoitusta.

Yhteistyö

Järjestöt, kunnat, yritykset ja asukkaat voivat valmistella yhdessä paikallisia, alueellisia tai kansainvälisiä hankkeita elinkeinojen, osaamisen ja palveluiden kehittämiseksi.

Ohjelman varat toimenpiteittäin (milj. €)

18.2.2020 hyväksytty ohjelmaversio

- Koulutus ja tiedonvälitys (90)
- Neuvonta (29)
- Investoinnit* (1 104)
- Tila- ja yritystoiminnan kehittäminen** (338)
- Maaseudun palvelujen ja kylien kehittäminen (105)
- Ympäristökorvaukset (1744)
- Luonnonmukainen tuotanto (352)
- Luonnonhaittakorvaukset**** (3695)
- Eläinten hyvinvointi (388)
- Yhteistyö ja innovaatiot**** (150)
- Leader (300)
- Tekninen apu (70)

* Sisältää kokonaan kansallista lisärahoitusta 656 milj. euroa, sis. maatalo-, yritys- ja kosteikkoinvestoinnit

** Sisältää kokonaan kansallista lisärahoitusta 67 milj. euroa

*** Sisältää kokonaan kansallista lisärahoitusta 2 024 milj. euroa

**** Sisältää maaseudun innovaatioryhmät (EIP)

Ohjelman toteuma(milj. €)

Tilanne 31.12.2019

- Koulutus ja tiedonvälitys (48,2)
- Neuvonta (20,0)
- Investoinnit* (369,9)
- Tila- ja yritystoiminnan kehittäminen (136,9)
- Maaseudun palvelujen ja kylien kehittäminen (55,2)
- Ympäristökorvaukset (1 492,2)
- Luonnonmukainen tuotanto (260,4)
- Luonnonhaittakorvaukset** (3 093,9)
- Eläinten hyvinvointi (303,5)
- Yhteistyö ja innovaatiot*** (64,1)
- Leader (164,5)
- Tekninen apu (25,2)

* Sisältää kokonaan kansallista lisärahoitusta 75,5 milj. euroa, sis. maatala-, yritys- ja kosteikkoinvestoinnit

** Sisältää kokonaan kansallista lisärahoitusta 1 540 milj. euroa

*** Sisältää maaseudun innovaatioryhmät (EIP)

Tavoitteet ja toteuma 31.12.2019

	Tavoite rahoituskaudelle 2014-2020(2023)	josta Leader-ryhmien osuus	Toteuma 31.12.2019 (päätyneet hankkeet)	josta Leader- ryhmien osuus	Toteuma 31.12.2019 (käynnissä olevat hankkeet*)	josta Leader- ryhmien osuus
Koulutukseen osallistuneet henkilöt	25 000 hlö	5 000 hlö	15 827 hlö	1 859 hlö	23 537 hlö	5 333 hlö
Investointitukea saaneet maatilat	7 000 tilaa		5 863 tilaa		1 069 tilaa	
Nuorten viljelijöiden aloitustukea saaneet	2 700 tilaa		824 tilaa		530 tilaa	
Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden jalostukseen, markkinoille saattamiseen ja kehittämiseen investoineet yritykset	550 yritystä	50 yritystä	333 yritystä	61 yritystä	123 yritystä	30 yritystä
Eläinten hyvinvoinnin edistämiseen sitoutuneet maatilat	4 500 tilaa		6 058 tilaa			
Neuvontaa saaneet maatilat	43 000 tilaa		18 715 tilaa			
- neuvontakäynnit			n. 60 000 kpl			
Ympäristö- ja ilmastotoimiin sitoutuminen (käytössä olevasta maatalousmaasta)	83 %		91 %			
Luonnonmukaiseen tuotantoon sitoutuminen (Käytössä olevasta maatalousmaasta)	16 %		12,3 %			
Yritysten perustaminen ja toiminnan kehittäminen	6 000 yritystä	500 yritystä	2 478 yritystä	1 165 yritystä	916 yritystä	357 yritystä
Luodut työpaikat	5 700 työpaikkaa	1 700 työpaikkaa	3 160 työpaikkaa	1 138 työpaikkaa	5 564 työpaikkaa	1 325 työpaikkaa
- lisäksi muut yritys- ja hanketoiminnassa luodut työpaikat			1 681 työpaikkaa	134 työpaikkaa	1 578 työpaikkaa	111 työpaikkaa
- lisäksi myötävaikutetut työpaikat			n. 50 000 työpaikkaa			
Hankkeet	3 910 hanketta	3 000 hanketta				
- palveluiden ja kylien kehittäminen	3 500 hanketta		2 323 hanketta	2 190 hanketta	581 hanketta	505 hanketta
- laajakaistahankkeet	100 hanketta		52 hanketta	9 hanketta	21 hanketta	1 hanke
- yhteistyötoimet	310 hanketta		383 hanketta	128 hanketta	241 hanketta	39 hanketta
- lisäksi koulutus- ja tiedonvälityshankkeet			219 hanketta	67 hanketta	133hanketta	24 hanketta
*Maksettu vähintään yksi välimaksu						

Saavutuksia

- 39 364 ihmistä on parantanut osaamistaan osallistumalla koulutukseen
- 91 % maatalousmaasta on ympäristö- ja ilmastotoimien piirissä
- 12,3 % maatalousmaasta on luomua
- 3 850 yritystä on perustettu tai toimintaa on kehitetty
- 18 715 tilaa on hyödyntänyt neuvontaa
- 6 058 tilaa on tehnyt eläimille lain vaatimuksia paremmat oltavat
- 6 932 tilaa on saanut tukea uudistavaan investointiin
- 1 354 tilaa on saanut nuorten viljelijöiden aloitustukea
- 3 953 hanketta on mm. kehittänyt palveluita ja kyliä
- 4 400 km nopeaa verkkoyhteyttä laajakaistahankkeiden ansiosta

Toteuma 31.12.2019 (hyväksytyt hankkeet, maksettu väh. yksi välimaksu)

Ympäristökorvaukset ja luomu

- Ympäristötoimia on toteutettu laaja-alaisesti, pinta-alatavoitteet on pääosin saavutettu
- Ympäristötoimien vaikutuksia on arvioitu koko EU-jäsenyyden ajan ja toimia on suunniteltu tutkimustulosten perusteella
- Pitkäjänteisellä toiminnalla on saavutettu hyviä tuloksia ja vaikuttavuutta
- Suojavyöhykkeitä on vihdoin toteutettu paljon, sijoittumisessa tarkentamisen varaa
- Lähes 30 000 ha hoidettuja perinnebiotooppeja
- Talviaikainen kasvipeitteisyys on lisääntynyt merkittävästi
- Ympäristökorvauksilla on merkittävä vaikutus ravinnekuormituksen ja eroosion vähenemiseen
- Luomutilojen määrä ja pinta-ala on lisääntynyt nopeasti

Uudistumista, kilpailukykyä ja uutta osaamista

- Maaseudun innovaatioryhmissä viljelijät, tutkijat ja neuvojat kehittävät yhdessä uusia ratkaisuja ja vievät ne suoraan käyttöön.
- Maaseudun yrittäjien yhteistyö ja uusien ratkaisujen leviäminen on lisääntynyt. Yritysryhmiä on perustettu ja yhteistyö saman alan ja alueen sisällä on kasvanut.
- Maatilojen investoinneilla on parannettu kannattavuutta, eläinten hyvinvointia, energiatehokkuutta ja lisätty uusiutuvaa energiaa.
- Osaamisen kehittäminen on avain kestävään kasvuun. Lisätty viljelijöiden ja muiden yrittäjien osaamista.

Maaseudun yrittäjyys on monipuolistunut ja uudistunut

- Yhä useampi maaseudun yritys toimii maa- ja metsätalouden ulkopuolella. 30 % yrityksistä (40 % yritystoimipaikoista) toimii maaseudulla (+ monialaiset maatilat).
- Yritysten joukossa on kasvuhakuisia ja kansainvälisille markkinoille tähtääviä. 23 % maaseudun yrityksistä on kasvuyrityksiä.

Leaderin avulla on 20 vuoden aikana saatu aikaan

kansainvälisyyttä kylille

tuhansia uusia työpaikkoja ja yrityksiä

parempia palveluja maaseudulle osaamista ja välineitä kehittämiseen yhteistyötä

20 000 toteutettua hanketta

vahvempaa itse tekemisen meininkiä

pitkäjänteistä oman alueen kehittämistä

The infographic features several icons: a shop with a coffee cup, Wi-Fi, and shopping cart; a person fishing; two people playing music; a fish; and a map with numbered points (1-7) indicating development areas. At the bottom, two people are shaking hands.

Viestintä

- Viestintäverkosto toimii koko maassa ohjelman viestinviejänä. Tutustu toimintaan tarkemmin:
 - Maaseutu.fi
 - Twitter: @maaseutuFI
 - Ruokavirasto
 - ELY-keskukset
 - Kunnat
 - Leader-ryhmät

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014-2020 seurantakomitea

- Asetettu 8.1.2015 (toimikausi jatkuu syksyyn 2024)
- Seurantakomitean puheenjohtajana toimii Jaana Husu-Kallio
- Jäseniä 33 keskeisistä sidosryhmistä (MMM, VM, YM, TEM, Ruokavirasto, ELY-keskukset, tuottajajärjestöt, Suomen Yrittäjät, työmarkkinajärjestöt, neuvontajärjestöt, 4H-liitto, YTA-alueet, eläinsuojelujärjestöt, ympäristöjärjestöt, Leader-ryhmät, Suomen Kuntaliitto ja Maakuntaliitot)
- Seurantakomitea mm. seuraa maaseutuohjelman toimeenpanoa ja edistymistä sekä hyväksyy ohjelmamuutokset ja vuosiraportit
- Kokoontuu kaksi kertaa vuodessa (touko-kesäkuussa ja marras-joulukuussa)
- Asettamispäätös, esityslistat ja kokousmuistiot löytyvät [Maaseutu.fi-sivuilta](https://maaseutu.fi)

maaseuturahasto

MAASEUTU.FI

Jotta voisimme hyvin.

www.maaseutu.fi